

PAGEV

Türkiye Plastik Sektör İzleme Raporu 2022

PAGEV

TÜRKİYE PLASTİK SEKTÖR İZLEME RAPORU

2022

ÖNSÖZ

Plastik sektörü, Türkiye ekonomisinin en önemli aktörlerinden birisidir. Bugün 10 milyon tonu geçen toplam üretimi, 45 milyar dolara yaklaşan cirosu, 7 milyar doları geçen direkt ihracatı ve son 10 senede GSMH büyümesini aşan yıllık büyüme ile plastik sektörünün ülke ekonomisine sağladığı katkı giderek artıyor. Sektörümüz, ulaştığı üretim kapasitesiyle Avrupa’da ikinciliğe, dünyada ise altıncılığa yükseldi. PAGEV olarak, Türkiye Plastik Sektörünün “Birleştirici Gücü” misyonumuz çerçevesinde başarıyla yoluna devam eden sektörümüzü hep daha ileriye taşıyacak projeleri sizlerle birlikte hayata geçiriyoruz.

Plastiğin hayatımızdaki vazgeçilmezliğini gözler önüne seren ve bilimsel verilere dayanan somut adımlarla sektör sorunlarımızı gidermeye yönelik çalışmalara imza atarken, doğru ve güvenilir veri ve bilgilere sahip olmanın çözümün en önemli parçası olduğunu da biliyoruz. Bu doğrultuda sürekli araştırıyor, yeni verileri topluyor, derliyor ve rapor haline getiriyoruz. Sektörümüzün gelişimi adına önemli olduğuna inandığımız raporlarımızı ve önemli bilgiler içeren kitapçıklarımızı plastik sektörü temsilcilerimizin, paydaşlarımızın ve kamu kurumlarımızın istifadesine sunuyoruz.

PAGEV olarak, uzun ve özverili araştırmalarımız neticesinde sektörümüze ciddi boyutta katkı sağlayacak bir rapor seti hazırladık. Raporlarımız ile Türkiye Plastik Sektörünün doğru ve güvenilir veriler ışığında hangi noktada olduğunu, ortak problemlerini ve somut çözüm arayışlarının neler olması gerektiğini uzman raportörlerimizin yorumları ile kitapçıklar haline getirdik. Başta üyelerimiz olmak üzere tüm paydaşlarımızın faydasına sunduğumuz rapor ve bilgilendirme setimizin plastik dünyasına yön vereceğine inanıyoruz. Bu çalışmalarımız ile aynı zamanda kamu kurumlarımızın da plastik sektörü ile ilgili en güncel veriler ve doğru bilgilere ulaşmasını sağlamaktan dolayı mutluyuz.

Bununla birlikte İngilizce olarak hazırladığımız sektör raporlarımızla da meslektaşlarımızın ülkemiz plastik sektörünün potansiyelini en güncel verilerle küresel pazardaki iş ortakları ile paylaşabileceklerini düşünüyoruz.

Bu vesile ile sizlerle paylaştığımız dosyamızda yer alan, sektörümüz ile güncel raporlarımızı ve bilgilendirme dosyalarımızı istifadelerinize sunar, ülkemiz kalkınmasında lokomotif bir misyon üstlenen sektörümüzün bu günlere erişmesinde emeği geçen tüm meslektaşlarımıza teşekkür ederiz.

**Saygılarımla,
Yavuz EROĞLU
PAGEV Başkanı**

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ

1. EKONOMİK DURUM

- 1.1. DÜNYA EKONOMİSİ
- 1.2. TÜRKİYE EKONOMİSİ

2. PLASTİK MAMUL SEKTÖRÜ

- 2.1. KAPASİTE KULLANIMI
- 2.2. ÜRETİM
- 2.3. SEKTÖRÜN MAKİNA TEÇHİZAT YATIRIMI
- 2.4. DIŞ TİCARET
 - 2.4.1. İTHALAT
 - 2.4.2. İHRACAT
 - 2.4.3. ÜLKELER İTİBARIYLA İHRACAT VE İTHALAT
 - 2.4.4. İTHALAT VE İHRACAT FİYATLARI
 - 2.4.5. İHRACATTA YARATILAN KATMA DEĞER
 - 2.4.6. DIŞ TİCARET DENGESİ
- 2.5. İÇ PAZAR TÜKETİMİ
- 2.6. ARZ VE TALEP DENGESİ

3. PLASTİK HAMMADDE SEKTÖRÜ

- 3.1. ÜRETİM
- 3.2. DIŞ TİCARET
 - 3.2.1. İTHALAT
 - 3.2.2. İHRACAT
 - 3.2.3. ÜLKELER İTİBARIYLA İHRACAT VE İTHALAT
 - 3.2.4. İTHALAT VE İHRACAT FİYATLARI
 - 3.2.5. DIŞ TİCARET DENGESİ
- 3.3. İÇ PAZAR TÜKETİMİ
- 3.4. ARZ VE TALEP DENGESİ
- 3.5. 2023 BEKLENTİLERİ

4. SONUÇ

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

YÖNETİCİ ÖZETİ

2021 yılında %75,4 olan plastik sektörü ortalama kapasite kullanımı 2022 yılında %75,9'a çıkmış ve 0,5 puan artış göstermiştir.

Kapasite kullanım oranlarındaki artış sonucu, plastik mamul üretimi 2022 yılında 2021 yılına kıyasla miktar bazında %2 değer bazında da %10 artış göstererek 10,5 milyon ton ve 44,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Plastik mamul sektöründe miktar bazında, 2022 yılında ihracatın üretim içindeki payı %25'e inerken ithalatın yurtiçi tüketim içindeki payı da %8'de kalmıştır.

2022 yılı plastik sektörü için tarihi rekor düzeylerine ulaşıldığı bir yıl olmuştur.

2023'e, yüksek enflasyon ve ekonomik durgunluk hatta resesyon beklentisiyle giren dünya ekonomisinde, yatırımları ve tüketici talebini, borç yükü altındaki özel ve kamu sektör aktörlerini, finansal genişleme ile desteklemeye devam etmek, artık olanaklı değildir. Bu nedenle, 2023 yılında dünya ekonomisinin zor ve değişimlere açık bir döneme girmesi beklenmektedir.

Önde gelen üç kredi kuruluşunun Türkiye için verdikleri kredi derecelendirme notları durağan ve aşırı risklidir. Türkiye içinde bulunduğu gruba göre neredeyse üç kat daha riskli bir ekonomi olarak kabul edilmektedir.

2023 yılında Türkiye ekonomisinin karşılaşacağı bazı riskleri şu şekilde özetlemek mümkündür. Daha çok tüketime dayalı olsa da dünya ortalamasına göre yüksek bir büyüme oranı, baz etkisiyle yılın ilk yarısında hızla gerileyecek olsa da seçim sonrasında aynı hızla yükselecek bir enflasyon oranı, üretimin ithalata bağımlı yapısı nedeniyle kur artışına karşılık düşürülemeyen bir cari denge, eksi rezervler ve son derecede yüksek risklere sahip bir ekonomik yapı.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

1. EKONOMİK DURUM

1.1. DÜNYA EKONOMİSİ

- 2022 yılı boyunca küresel ekonominin en önemli gündem maddelerinden biri enflasyon ve enflasyon karşısında merkez bankalarının attığı sıkılaştırma adımları olmuştur.
- Gelişmiş ülkelerde enflasyon son aylarda görülen gerilemeye karşılık yüksek seviyelerde kalmaya devam ederken, başlıca merkez bankalarından Fed, Avrupa Merkez Bankası ve İngiltere Merkez Bankası parasal sıkılaştırma adımlarını sürdürmüştür.
- 2023 yılına başlarken söz konusu sıkılaştırma adımlarının ekonomik aktiviteyi hızlı biçimde yavaşlatarak küresel ölçekte bir resesyona neden olabileceği yönündeki endişeler gündeme gelmiştir.
- Jeopolitik gelişmeler de ekonomik aktivite üzerinde baskı oluşturabilecek en önemli risk unsurlardan biri olmayı sürdürmüştür.
- Mart ayından bu yana yaptığı tüm toplantılarda faizleri yükselten Fed, aralık ayında gerçekleştirdiği toplantısında da politika faizini 50 baz puan artırarak %4,25-4,50 aralığına yükseltmiştir. Önceki dört toplantısında faizleri 75'er baz puan arttıran Fed, böylece aralık ayında faiz artırımı hızını azaltmıştır.
- FED projeksiyonlarına göre, 2023 yılı için büyüme beklentilerinin azaldığı, enflasyon ve politika faizi tahminlerinin yükseldiği görülmektedir.
- ABD ekonomisi 2022'nin üçüncü çeyreğinde %3,2 büyümüş ve makroekonomik göstergeler yılın son çeyreğinde zayıf bir tablo çizmiştir. Ülkede sanayi üretimi Kasım'da aylık bazda %0,2 daralırken, kapasite kullanım oranı %79,7 düzeyine inmiştir. Aralık ayına ilişkin PMI verilerine göre sanayi üretimindeki daralma yılın son ayında sürerken, hizmetler PMI da ekonomik faaliyette kayba işaret etmektedir.
- ABD'de yüksek seyreden mortgage faiz oranları ve fiyatlardaki artışın etkisiyle konut sektörü baskı altında kalmaya devam etmektedir.
- ABD'de yıllık bazda %7,4 ile beklentilerin üzerinde yükselerek enflasyonist baskıların sürdüğü görülmektedir.
- Avrupa ve İngiltere merkez bankalarının faiz artırımlarına devam etmektedir.
- Avrupa'da enflasyondaki yüksek seyrin devam edeceği ve Euro Alanı ekonomisinde daralma gözlenebileceği tahmin edilmektedir. Euro Alanı ülkelerinin yarısında resesyona beklenmektedir.
- Euro Alanı'nda yıllık TÜFE enflasyonu Kasım'da %10,1'e gerileyerek 1,5 yılın ardından ilk defa azalsa da yüksek kalmaya devam etmiştir.
- Enflasyona en yüksek katkıyı enerji fiyatlarının yaptığı görülmektedir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

- Euro Alanı'nda yılın son ayına ilişkin PMI verileri hizmetler ve imalat sektörlerindeki daralmanın sürdüğünü göstermektedir.
- Aralık ayında politika faizini yükselten bir diğer merkez bankası da İngiltere Merkez Bankası olmuştur.
- İngiltere'de Ekim ayında %11,1 ile 41 yılın en yüksek düzeyine ulaşan enflasyonu düşürmek üzere art arda dokuzuncu kez faiz artırımına giden İngiltere Merkez Bankası, politika faizini 50 baz puan artışla %3,5 düzeyine yükseltmiştir.
- Japonya Merkez Bankası 20 Aralık'ta gerçekleştirdiği toplantısında politika faizinde değişikliğe gitmemiştir.
- Çin'de ekonomik aktivitedeki yavaşlama belirginleşmektedir.
- Çin'de ihracat hacmi Kasım ayında yıllık bazda %8,7 daralarak Şubat 2020'den bu yana en hızlı düşüşünü kaydetmiştir. İthalat da bu dönemde %10,6 oranında gerilemiştir.
- Küresel ekonomik aktivitedeki ivme kaybına bağlı olarak dış talepteki zayıf görünümün yanı sıra ülkedeki salgın kısıtlamaları da iç talep ve üretim koşulları üzerinde baskı yaratmaktadır.
- Ülkede sanayi üretimi Kasım'da mayıs ayından bu yana yıllık bazda en düşük artışını kaydederken, perakende satışlar yıllık bazda %5,9 ile hızlı daralmıştır.
- Ülkede tüketici fiyatları Kasım'da yıllık bazda %1,6 artarken, üretici fiyatları aynı dönemde %1,3 oranında azalmıştır.
- 2022 yılında ortalama petrol fiyatları %39,8 artış kaydetmiştir.
- Emtia piyasası küresel ekonomik aktivitenin seyrinin yanı sıra jeopolitik gelişmelerin etkisiyle 2022 yılında oldukça dalgalı bir görünüm sergilemiştir.
- Rusya-Ukrayna arasındaki gerilimin şubat ayı sonunda sıcak çatışmaya evrilmesi gıda ve enerji başta olmak üzere emtia fiyatlarının yılın özellikle ilk yarısında hızlı biçimde yükselmesine neden olmuştur. Ancak yılın ikinci yarısında jeopolitik gelişmelere karşılık emtia arzında önemli bir kesinti yaşanmaması ve başlıca merkez bankalarının para politikalarındaki sıkılaşma adımları ile gündeme gelen küresel resesyon endişeleri emtia fiyatlarını yeniden baskı altına almıştır.
- Yılın son ayında AB'nin Rus petrolüne yönelik tavan fiyat uygulamasının yürürlüğe girmesinin ve küresel ekonomik aktiviteye ilişkin artan belirsizliklerin etkisiyle Brent türü ham petrolün varil fiyatı aralık ayı içinde 75 USD'ye inerek yaklaşık son bir yılın en düşük seviyelerine gerilemiştir.
- Ancak, Rusya'nın nükleer çatışma alternatifini gündemde tutması jeopolitik endişeleri, Çin'in pandemi tedbirlerini gevşetmesi ise küresel petrol talebinin artabileceğine ilişkin beklentileri yükselterek petrol fiyatlarının artmasına neden olmuştur.
- Böylece, Brent türü petrolün ortalama varil fiyatı 2022'de yıllık bazda %39,8 artmıştır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

- Merkez bankaları yüksek faiz ve sıkı para politikalarına yönelirken, büyük özel sektör ve kamu borcu yüküne bakarak, yeni bir mali istikrarsızlık hatta önümüzdeki yıl bir finansal kriz olasılığı giderek güçlenmektedir.
- IMF, OECD, Avrupa Merkez Bankası, 2023'te dünya ekonomisinde resesyon sınırı olarak görülen yüzde 2,5-3 büyüme hızının altına doğru bir yavaşlama ve küresel resesyon beklemektedir.
- IMF'nin Ekim ayında yayımlanan "Dünya Ekonomisine Bakış" raporu, dünya ekonomisinde ekonomik büyümenin (AB bölgesi hariç) 2022'de yüzde 3,2'den 2023'te yüzde 2,6'ya gerilemesini, 2024 ve 2025 yıllarında da sırasıyla yüzde 3,1 ve yüzde 3,6 ile resesyon sınırında kalmasını beklemektedir.
- OECD'nin Kasım ayında açıklanan "Dünya Ekonomisine Bakış" raporunda da küresel ekonomik büyüme hızının 2023'te yüzde 2,2'ye gerilemesi, 2024'te de yüzde 2,7 düzeyinde kalması beklenmektedir.
- IMF, ECB, Dünya Bankası, OECD beklentilerini bir araya koyunca, 2023'te dünya ekonomisinde sert bir fren ve sonra en azından 3-4 yıllık bir durgunluk, hatta daha sert ve uzun bir resesyon olasılığı görülmektedir.

Sonuç olarak, gelinen noktada 2023'e, yüksek enflasyon ve ekonomik durgunluk hatta resesyon beklentisiyle giren dünya ekonomisinde, yatırımları ve tüketici talebini, borç yükü altındaki özel ve kamu sektör aktörlerini, finansal genişleme ile desteklemeye devam etmek, artık olanaklı değildir. Bu nedenle, 2023 yılında dünya ekonomisinin zor ve değişimlere açık bir döneme girmesi beklenmektedir.

1.2. TÜRKİYE EKONOMİSİ

Bu dönemde, Türkiye ekonomisini ve dolayısı ile plastik sektörünü etkileyen ve etkilemesi beklenen başlıca gelişmeler şunlardır;

- İşsizlik oranı Kasım'da %10,2 istihdam oranı %48,6, işgücüne katılma oranı %54,1 düzeyinde gerçekleşmiştir.
- 2023 yılı için net asgari ücret 8.507 TL, brüt asgari ücret 10.008 TL olmuştur.
- Kamuoyunda bir süredir gündemde olan Emeklilikte Yaşa Takılanlar (EYT) düzenlemesinin de detayları açıklanmıştır.
- Sanayi üretimi Kasım'da yıllık bazda %1,3 oranında azalmıştır.
- İmalat PMI sektördeki zayıf seyrin sürdüğüne işaret etmiştir. Aralık ayında imalat PMI 2,4 puan artarak 48,1 ile Haziran ayından bu yana en yüksek düzeyine ulaşmakla birlikte, eşik değerinin altındaki seyrini onuncu ayına taşımıştır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

- Bu dönemde, yeni siparişler ve üretimdeki daralma hız keserken, istihdam artışı son on ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Tedarikçilerin teslim süreleri yılın son ayında rekora yakın bir iyileşme sergilemiştir.
- Güven endeksleri aralık ayında genel olarak olumlu bir seyir izlemiştir. Tüketici güven endeksi Aralık'ta aylık bazda %1,3 ile haziran ayından bu yana ilk kez gerileyerek 75,6 değerine inmiştir.
- Ekonomik güven endeksi ise Aralık'ta bir önceki aya kıyasla 0,7 puan yükselerek 97,6 olmuştur.
- Ocak-Kasım döneminde ihracat %13,9, ithalat %36,6 dış ticaret açığı %153,4 artmıştır. Ocak – Kasım döneminde ihracat 231,3 milyar dolar, ithalat 331,1 milyar dolar, dış ticaret açığı 99,8 milyar dolar ve ihracatın ithalatı karşılama oranı %69,9 olarak gerçekleşmiştir.
- Cari açık Ekim'de 359 milyon USD olmuştur. 2021'in Ekim ayında 4,1 milyar USD fazla veren cari işlemler hesabı, Ekim 2022'de 359 milyon USD ile son bir yılın en düşük açığını vermiştir.
- Ekim ayında net doğrudan yatırımlar 743 milyon USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde yurt dışı yerleşiklerin Türkiye'de yaptıkları doğrudan yatırımlar 1,02 milyar USD ile son 4 ayın en yüksek düzeyine çıkmıştır.
- Yıllık TÜFE enflasyonu aralık ayında yüksek bazın etkisiyle hızlı gerileme kaydederek %64,27 ile son dokuz ayın en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde, yıllık Yİ-ÜFE artışı da baz etkisinin yanı sıra enerji fiyatlarındaki gerileme eğiliminin etkisiyle %97,72 ile ocak ayından bu yana en düşük düzeyine gerilemiştir.
- Türkiye, 2022 yılında, Covid 19 salgını sonrasında yükselen enflasyon eğilimi karşısında enflasyonu hedef alıp düşürmeye çalışan pek çok ekonominin tersine, büyümeyi yüksek tutmayı ve istihdamı önce korumayı sonra da artırmayı hedef almış ve para ve maliye politikalarını bu çerçeveye uyumlu olacak şekilde oluşturmuştur. Bu amaçla, faizleri düşürürken çeşitli vergilerde de indirimler yapmış, kamu harcamalarını artırmış, asgari ücreti ve devlet yardımlarını yükseltmiştir.
- Bu ve benzeri politikalarla büyüme ilk yarıda yüzde 7,6 oranında, işsizlik oranını da yüzde 10 dolayında tutulmuştur.
- Üçüncü çeyrekte başlayarak perakende satış talebinde canlılığın devam etmesine karşılık sanayi üretiminde düşen bir tempo gözlemlenmektedir. Bu çerçevede 2022 yılının yüzde 5 – 5,5 dolayında bir büyüme oranıyla tamamlanmasını beklenmektedir.
- 2022 yılında 1,7 trilyon TL büyüklükle başlayan bütçenin yıl ortasında 2,8 trilyon TL'ye yenilenmesi 2023 yılı başlangıç bütçesinin de 4,4 trilyon TL olarak teklif edilmesi bütçenin de giderek denetim dışına çıktığını göstermektedir.
- TL'nin dolar karşısındaki değer kaybı yüzde 25'in üzerinde olduğu halde ithalatın düşmeyip, ihracattan çok daha fazla artması Türkiye ekonomisi açısından önemli bir sorun oluşturuyor.
- 2023'ün ilk yarısında enflasyon göstergelerinin sanayide kullanılan elektrik ve doğalgaza yapılan indirimin yanı sıra yüksek baz etkisine bağlı olarak aşağı yönlü bir seyir izleyeceğini

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

tahmin edilmektedir. Diğer taraftan, yurt içinde döviz kurunun ve küresel ölçekte emtia fiyatlarının izleyeceği seyir enflasyon görünümü açısından önem arz etmektedir.

- Son dönemde bir miktar iyileşme kaydeden enflasyon görünümü paralelinde Merkez Bankalarının aralık ayı toplantılarında sıkılaştırma adımlarını önekilere kıyasla bir miktar yavaşlatarak politika faizlerinde 50’şer baz puan artırıma gitmiştir. Merkez bankaları yetkililerinin verdikleri mesajlar enflasyonda kalıcı bir düşüş sağlanana dek sıkı duruşun korunacağına işaret ediyor. Söz konusu sıkılaştırmanın başta gelişmiş ekonomiler olmak üzere küresel ölçekte bir resesyona neden olabileceği yönündeki görüşler gündemde kalmaya devam etmektedir.
- İhracat 2022 yılı Ocak-Aralık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %12,9 artarak 254 milyar 172 milyon dolar, ithalat %34,0 artarak 363 milyar 711 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.
- Ana ihraç pazarlarındaki yavaşlama ihracat hacmi üzerinde baskı yaratırken, imalat sanayiinin performansını sınırlandırmaktadır.
- Türkiye ekonomisi için önümüzdeki başlıca riskler: Kredi derecelendirme kuruluşlarının notları ve CDS primidir. Önde gelen üç kredi kuruluşunun Türkiye için verdikleri kredi derecelendirme notları durağan ve aşırı risklidir. Diğer taraftan CDS primi 610 baz puan. 300 baz puanın üzeri aşırı riskli olarak kabul edilmektedir. Gelişmekte olan ülkelerin risk ortalaması yaklaşık 225 puan olduğuna göre Türkiye içinde bulunduğu gruba göre neredeyse üç kat daha riskli bir ekonomi olarak kabul edilmektedir. Daha çok tüketime dayalı olsa da dünya ortalamasına göre yüksek bir büyüme oranı, baz etkisiyle yılın ilk yarısında hızla gerileyecek olsa da seçim sonrasında aynı hızla yükselecek bir enflasyon oranı, üretimin ithalata bağımlı yapısı nedeniyle kur artışına karşılık düşürülemeyen bir cari denge, eksi rezervler ve son derecede yüksek risklere sahip bir ekonomik yapı.

(Kaynaklar: T. İş Bankası ve Akbank Ekonomik Yayınlar, TCMB ve TÜİK İstatistikleri)

		2018	2019	2020	2021	2022
GSYH	Milyar \$	797	761	717	807	693 (3 Ç)
Büyüme Oranı	%	3,0	0,9	1,8	11,4	3,9 (3Ç)
TÜFE	%	20,30	11,84	12,62	36,8	64,27
İşsizlik Oranı	%	12,9	13,1	12,8	11,2	10,2 (Kasım)
İhracat	Milyar \$	177,2	180,8	169,6	225,3	254,2
İthalat	Milyar \$	231,2	210,3	219,5	271,4	363,7
Dış Ticaret Açığı	Milyar \$	-54	-29,6	-49,9	46,1	-109,5
Karşılama Oranı	%	77	86	77	83,6	69,9
USD / TL	TL	5,32	5,95	7,43	13,28	18,72
EURO / TL	TL	6,08	6,68	9,09	15,10	19,48

Tablo 1: Türkiye’nin Başlıca Ekonomik Göstergeleri

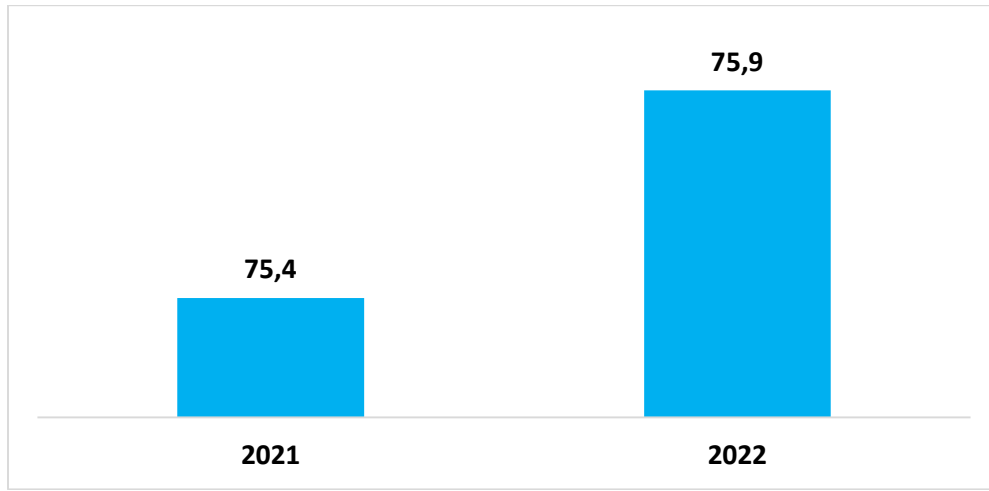
Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Kaynaklar: T. İş Bankası ve Akbank Ekonomik Yayınlar, TCMB ve TÜİK İstatistikleri

2. PLASTİK MAMUL SEKTÖRÜ

2.1. KAPASİTE KULLANIMI

2021 yılında %75,4 olan plastik sektörü ortalama kapasite kullanımı 2022 yılında %75,9'a çıkmış ve 0,5 puan artış göstermiştir.

Grafik 1 : Plastik Mamullerde Kapasite Kullanımı 2022 ve 2021 Kıyaslaması

Kaynak: TCMB

2.2. ÜRETİM

Kapasite kullanım oranlarındaki artış sonucu, plastik mamul üretimi 2022 yılında 2021 yılına kıyasla miktar bazında %2 değer bazında da %10 artış göstererek 10,5 milyon ton ve 44,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

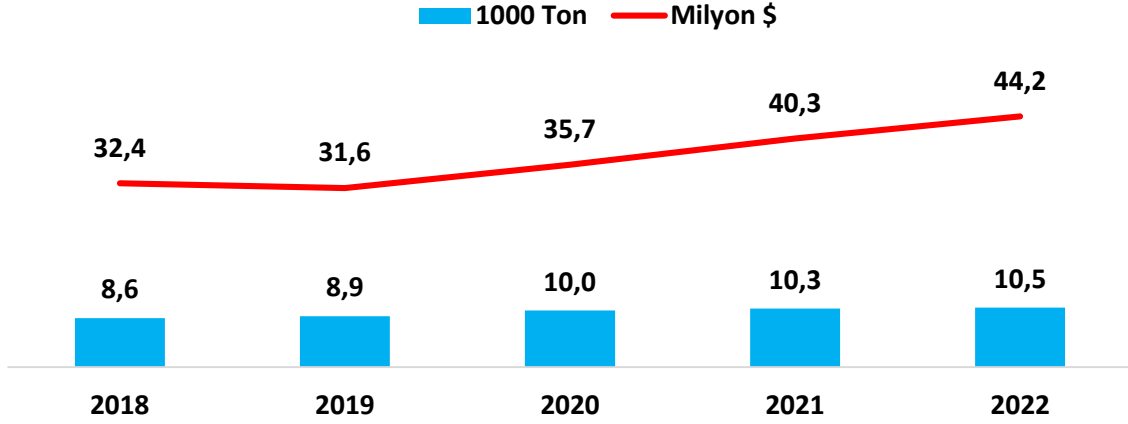
	2021	2022	CAGR (%) 2018-2022%	Değişim 2022/2021
Milyon Ton	10,3	10,5	5	2
Milyar \$	40,3	44,2	8	10

Tablo 2: Plastik Mamul Üretimi

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

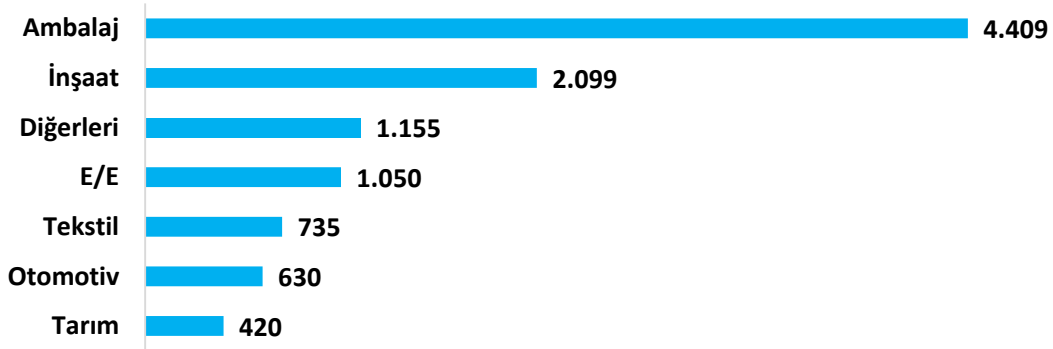
Son 5 yıl içinde yılda ortalama: miktar bazında %5 değer bazında %8 artış gösteren plastik mamul üretimi 2022 yılında miktar ve değer bazında tarihi rekor düzeyine erişmiştir.

Grafik 2: Plastik Mamul Üretimi - Son 5 Yıllık Kıyaslama

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2022 yılında 10,5 milyon tonluk toplam plastik mamul üretimi içinde yaklaşık 4,41 milyon ton ile plastik ambalaj malzemelerinin başı çektiği, plastik inşaat malzemeleri üretiminin ise 2,1 milyon ton ile plastik ambalaj malzemelerini takip ettiği görülmektedir.

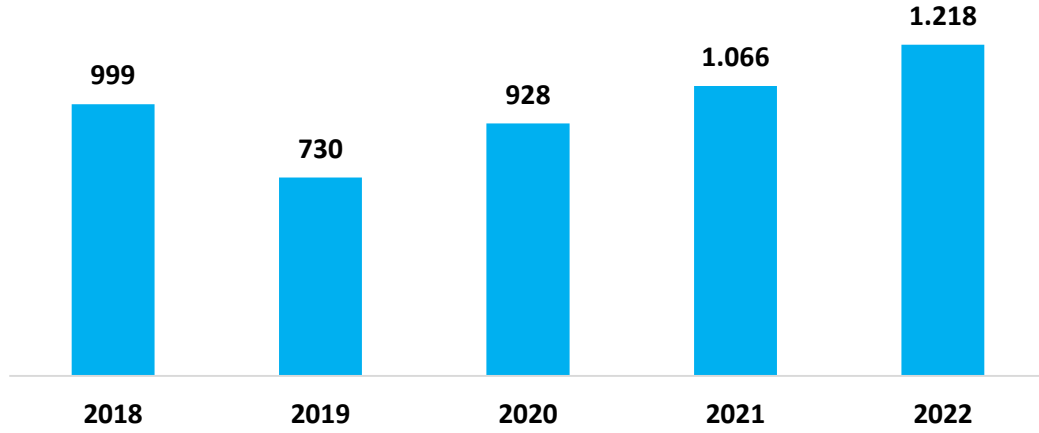
Grafik 3: Alt Sektörler Bazında Plastik Mamul Üretimi – (1000 Ton) - 2022

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2.3. SEKTÖRÜN MAKİNE TEÇHİZAT YATIRIMI

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

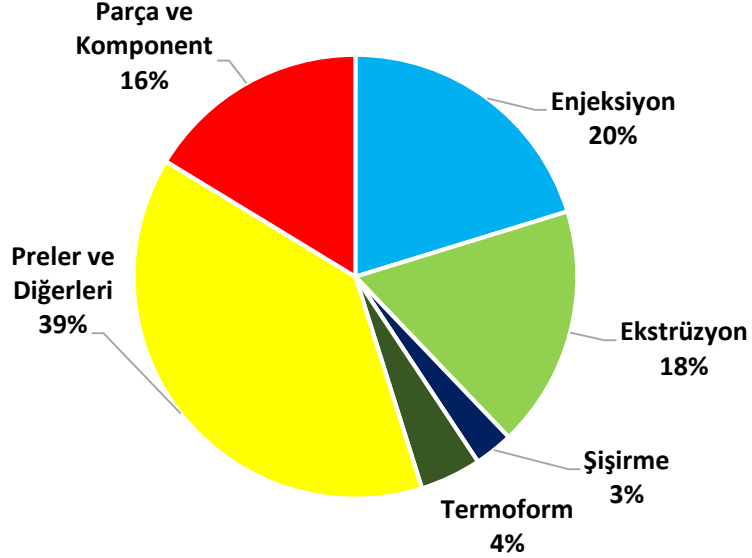
2018 - 2022 yılları arasında yılda ortalama %519 artış gösteren plastik sektörünün makine yatırımları 2022 yılında 2021 yılına kıyasla %14 artarak 1 milyar 218 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 4: Plastik İşleme Makinaları İç Satışları (Milyon \$)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

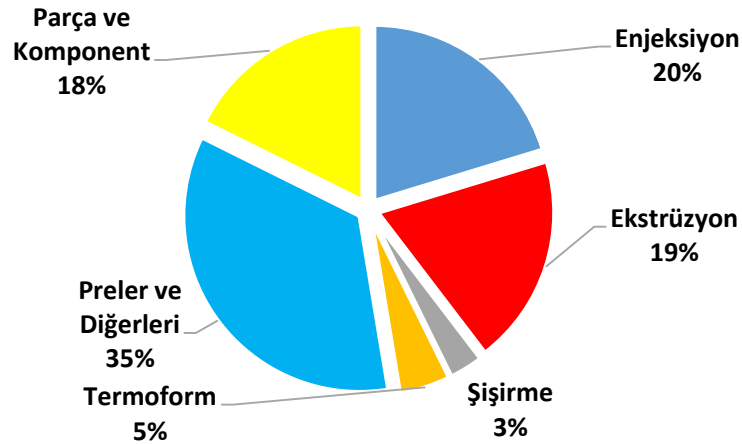
Plastik sektörü 2018 – 2022 yıllarını kapsayan dönemde, yılda ortalama 988 milyon dolarlık makina ve teçhizat yatırımı gerçekleştirmiş olup toplam yatırımın %39'unu presler ve diğer makinalar %20'sini enjeksiyon, %18'ini ekstrüzyon, %4'ünü termoform, %3'ünü şişirme ve %16'sını da aksam ve parçalar oluşturmuştur.

Grafik 5: Sektörün Son 5 Yıllık Makine Yatırımının % Dağılımı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2022 yılında plastik sektörünün toplam makine yatırımları içinde, enjeksiyon makineleri %20 ekstrüzyon makineleri %19 şişirme makinaları %3 termoform makinaları %5 presler ve diğer makineler %35 ve aksam ve parçalar da %18 pay almıştır.

Grafik 6: Plastik sektörünün Yapmış Olduğu Makina Yatırımının Dağılımı (2022)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

2021 yılında plastik işleme makinaları iç pazar satışlarının (sektörün makine ve teçhizat yatırımı) maksimum düzeye çıkarak tarihi rekor düzeyine eriştiği görülmektedir.

2.4. DIŞ TİCARET

2.4.1. İTHALAT

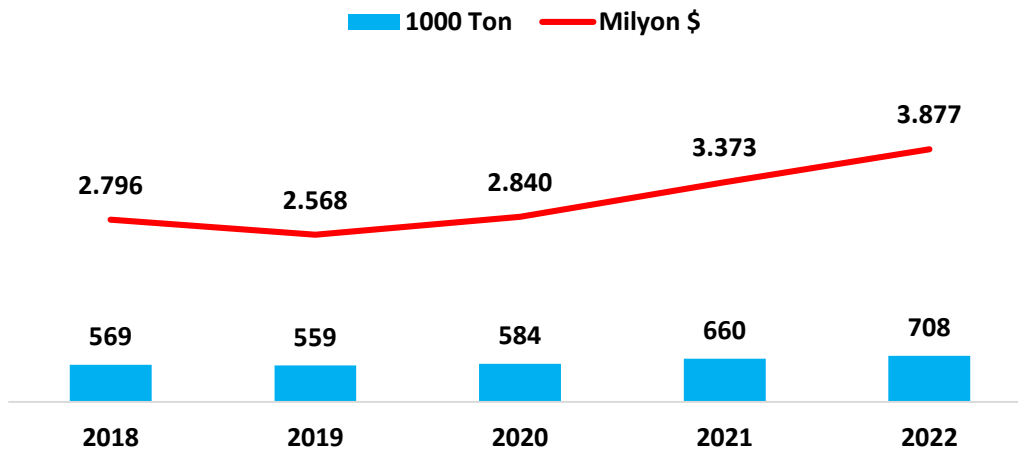
Plastik mamul ithalatı, 2022 yılında 2021 yılına kıyasla, miktar bazında %7 değer bazında %15 artmış ve 708 bin ton ve 3 milyar 877 milyon dolara çıkmıştır.

	2021	2022	CAGR (%) 2018-2022%	Değişim 2022/2021
Milyon Ton	660	708	6	7
Milyar \$	3.373	3.877	9	15

Tablo 3: Plastik Mamul İthalatı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Son 5 yıl içinde yılda ortalama: miktar bazında %6 değer bazında %9 artış gösteren plastik mamul ithalatı 2022 yılında miktar ve değer bazında tarihi rekora ulaşmıştır.

Grafik 7: Plastik Mamul İthalatı – Son 5 Yıl

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2022 yılında miktar ve değer bazında en yüksek ithalat 3920 GTİP nolu (plastikten diğer levha, yaprak, pelikül, varak ve lamlar) mamul grubunda gerçekleşmiştir. Bu GTİP noda yer alan Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

mamullerin ithalatı, toplam plastik mamul ithalatının miktar bazında %45'ini değer bazında da %31'ini oluşturmuştur.

GTİP NO	GTİP AÇIKLAMA	1000 Ton	Miktar % pay	Milyon \$	Değer- % pay
3916	Plastikten mono fil, çubuk, profiller-enine kesiti 1 mm'yi geçen	12	2	69	2
3917	Plastikten tüpler, borular, hortumlar; conta, dirsek, rakor vb.	50	8	399	9
3918	Plastikten yer kaplamaları-duvar ve tavan kaplamaları dahil	25	4	60	2
3919	Plastikten yapışkan levha, yaprak, şerit, lam vb. düz şekilde	57	8	353	10
3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar	324	45	1.260	31
3921	Plastikten diğer levhalar, yaprak, pelikül, varak ve lamalar	69	9	321	8
3922	Plastikten küvet, duş, lavabo, hela küveti ve donanımları	4	1	26	1
3923	Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül	86	12	450	12
3924	Plastikten sofrta, mutfak ve diğer ev eşyası, tuvalet eşyası	9	1	57	1
3925	Plastikten inşaat malzemesi	5	1	34	1
3926	Plastikten diğer eşya	68	11	848	24
	Plastik mamul toplamı	708	100	3.877	100

Tablo 4: GTİP Bazında Plastik Mamul İthalatı (2022)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2.4.2. İHRACAT

Plastik mamul ihracatı, 2022 yılında 2021 yılına kıyasla miktar bazında %1 ve değer bazında %10 artış göstererek 2 milyon 659 bin ton ve 7 milyar 834 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

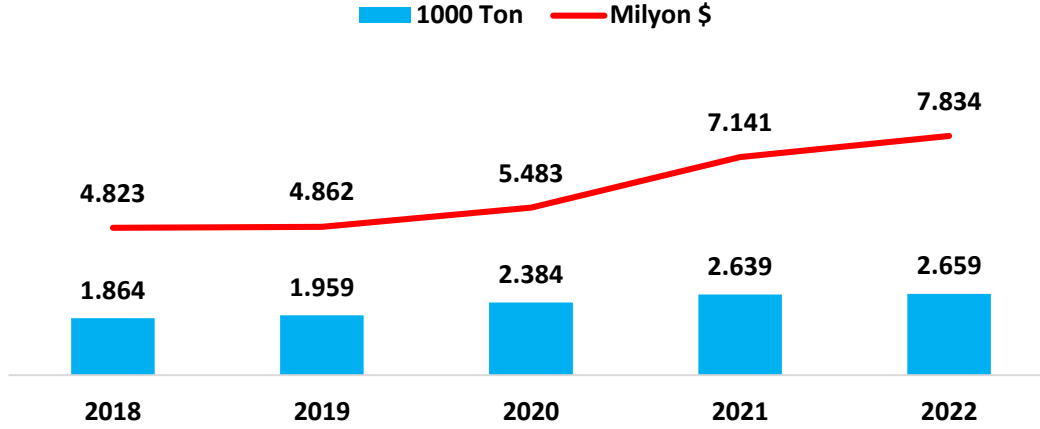
	2021	2022	CAGR (%) 2018-2022%	Değişim 2022/2021
Milyon Ton	2.639	2.659	9	1
Milyar \$	7.141	7.834	13	10

Tablo 5: Plastik Mamul İhracatı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Son 5 yılda, yılda ortalama : miktar bazında %9 ve değer bazında %13 artan plastik mamul ihracatı 2022 yılında tarihi rekor düzeyine erişmiştir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Grafik 8: Plastik Mamul İhracatı – Son 5 Yıl

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2022 yılında miktar ve değer bazında en büyük ihracat 3920 (plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamlar) ve 3923 (eşya taşıma ambalajı için plastik mamuller, tıpa, kapak, kapsül) GTİP'lerdeki mamul gruplarında gerçekleşmiştir. Bu GTİP gruplarında yer alan mamullerin ihracatı toplam plastik mamul ihracatının miktar bazında %45'ini değer bazında da %44'ünü oluşturmuştur.

GTİP NO	GTİP AÇIKLAMA	1000 Ton	Miktar % pay	Milyon \$	Değer- % pay
3916	Plastikten mono fil, çubuk, profiller-enine kesiti 1 mm'yi geçen	203	8	462	6
3917	Plastikten tüpler, borular, hortumlar; conta, dirsek, rakor vb.	291	12	809	10
3918	Plastikten yer kaplamaları-duvar ve tavan kaplamaları dahil	57	2	100	1
3919	Plastikten yapışkan levha, yaprak, şerit, lam vb. düz şekilde	31	1	169	2
3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamlar	698	26	2.076	26
3921	Plastikten diğer levhalar, yaprak, pelikül, varak ve lamlar	224	8	717	9
3922	Plastikten küvet, duş, lavabo, hela küveti ve donanımları	42	2	183	2
3923	Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül	505	19	1.387	18
3924	Plastikten sofrta, mutfak ve diğer ev eşyası, tuvalet eşyası	202	8	664	8
3925	Plastikten inşaat malzemesi	148	6	439	6
3926	Plastikten diğer eşya	260	10	829	11
	Plastik mamul toplamı	2.659	100	7.834	100

Tablo 6: GTİP Bazında Plastik Mamul İhracatı (2022)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

İMMİB istatistiklerine göre 2022 yılında plastikler ve mamullerinde ihracat 2021 yılına kıyasla değer bazında %28,6 artmış ve toplam kimya sektör ihracatı içinde payı %34,6'dan %35,5'e çıkarak birinci ihracatçı sektör konumunu korumuştur

Mal Grupları	Milyon \$			% Pay	
	2021	2022	% Artış	2021	2022
PLASTİKLER VE MAMÜLLERİ	6.331,0	8.142,4	28,6	34,6	35,5
MİNERAL YAKITLAR,MİNERAL YAĞLAR VE ÜRÜNLER	3.119,9	4.952,0	58,7	17,0	21,6
ANORGANİK KİMYASALLAR	1.586,8	1.885,1	18,8	8,7	8,2
KAUÇUK,KAUÇUK EŞYA	1.178,0	1.352,5	14,8	6,4	5,9
ECZACILIK ÜRÜNLERİ	1.193,8	1.287,8	7,9	6,5	5,6
UÇUCU YAĞLAR,KOZMETİKLER VE SABUN	1.363,2	1.264,3	-7,2	7,4	5,5
BOYA,VERNİK,MÜREKKEP VE MÜSTAHZARLARI	871,4	1.005,3	15,4	4,8	4,4
MUHTELİF KİMYASAL MADDELER	998,4	888,7	-11,0	5,5	3,9
ORGANİK KİMYASALLAR	523,9	830,1	58,5	2,9	3,6
YIKAMA MÜSTAHZARLARI	573,5	517,1	-9,8	3,1	2,3
GÜBRELER	303,3	471,2	55,4	1,7	2,1
YAPIŞTIRICILAR, TUTKALLAR, ENZİMLER	234,6	291,3	24,2	1,3	1,3
BARUT,PATLAYICI MADDELER VE TÜREVLERİ	14,6	17,7	20,9	0,1	0,1
FOTOĞRAFÇILIK VE SİNEMACILIKTA KULLANILAN ÜRÜNLER	10,9	10,6	-3,0	0,1	0,0
GLİSERİN,BİTKİSEL MAMÜLLER,DEGRA,YAĞLI MADDELER	1,3	1,6	20,7	0,0	0,0
İŞLENMİŞ AMYANT VE KARIŞIMLARI,MAMÜLLERİ	1,0	0,2	-81,8	0,0	0,0
GENEL TOPLAM	18.305,7	22.917,9	25,2	100,0	100,0

Tablo 7: Alt Gruplar Bazında Kimya Sektör İhracatı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2.4.3. ÜLKELER İTİBARIYLA İTHALAT VE İHRACAT

Türkiye her yıl 100'ün üzerinde ülkeden plastik mamul ithalatı yaparken 200'e yakın ülkeye de plastik mamul ihraç etmektedir.

2022 yılında 10 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın miktar bazında %69'unu değer bazında da %74'ünü oluşturmuştur. Bu dönemde Çin'in toplam plastik mamul ithalatımızdan miktar bazında %23 ve değer bazında da %19 pay alarak en çok plastik mamul ithalatı yapılan ülke konumuna geldiği, Almanya'nın ise miktar bazında %15 değer bazında da %18 pay alarak ikinci büyük ithalat pazarını oluşturduğu görülmektedir. Çin ve Almanya dışında İtalya, Güney Kore ve

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Fransa'nın toplam plastik mamullerde en büyük ithalat yaptığımız ülkeler konumunu koruduğu görülmektedir.

Söz konusu dönemde 10 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın miktar bazında %50'sini, değer bazında da %49'unu oluşturmuştur. Bu dönemde Irak, Almanya, İngiltere, İsrail ve İtalya plastik mamullerde en büyük ihracat pazarlarımızı oluşturmuştur.

İthalat					İhracat				
Ülke	Milyon \$	1.000 Ton	\$-%	Ton - %	Ülke	Milyon \$	1.000 Ton	\$-%	Ton - %
Çin	754	165	19,4	23,3	Irak	594	261	7,6	9,8
Almanya	703	104	18,1	14,8	Almanya	542	146	6,9	5,5
İtalya	450	69	11,6	9,7	İngiltere	517	196	6,6	7,4
G.Kore	222	38	5,7	5,4	İsrail	395	153	5,0	5,8
Fransa	194	32	5,0	4,6	İtalya	379	151	4,8	5,7
ABD	143	14	3,7	2,0	ABD	339	101	4,3	3,8
Belçika	111	24	2,9	3,4	Romanya	279	89	3,6	3,3
İngiltere	106	13	2,7	1,8	Fransa	276	80	3,5	3,0
İspanya	105	18	2,7	2,5	İspanya	245	89	3,1	3,4
Polonya	87	13	2,2	1,8	Rusya Fed.	242	50	3,1	1,9
10 Ülke	2.874	491	74,2	69,3	10 Ülke	3.810	1.317	48,6	49,5
Diğerleri	1.002	217	25,8	30,7	Diğerleri	4.024	1.343	51,4	50,5
TOPLAM	3.877	708	100,0	100,0	TOPLAM	7.834	2.659	100,0	100,0

Tablo 8: Ülkeler İtibariyle Plastik Mamul İthalatı ve İhracatı (2022)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2.4.4. DIŞ TİCARET FİYATLARI

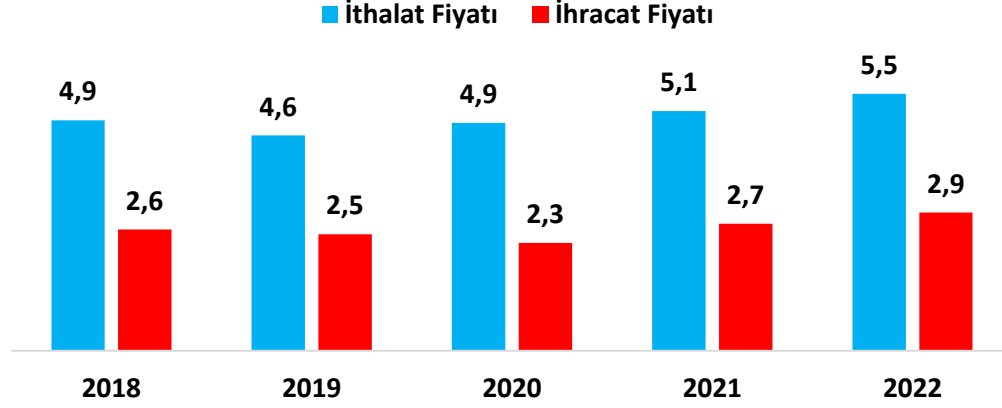
Plastik mamullerde birim ithal fiyatları birim ihracat fiyatlarının daima üzerinde seyretmektedir. 2022 yılında plastik mamullerde ortalama ithalat fiyatları 5,5 \$/Kg, ortalama ihracat fiyatları da 2,9 \$/Kg olarak gerçekleşmiş olup, 2021 yılına kıyasla ortalama ithalat fiyatı %7 ortalama ihracat fiyatı da %9 artmıştır. Söz konusu dönemde birim ihracat fiyatlarının birim ithal fiyatlarının %53'ünü oluşturması, sektörde ihracattaki katma değer düşüklüğünü göstermektedir.

	2021	2022	Değişim 2021/2020
İthalat Fiyatı	5,1	5,5	7
İhracat Fiyatı	2,7	2,9	9

Tablo 9: Plastik Mamuller Ortalama Dış Ticaret Fiyatları (\$/Kg)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Grafik 9: Plastik Mamuller Ortalama Dış Ticaret Fiyatları (\$/Kg)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2.4.5. İHRACATTA YARATILAN KATMA DEĞER

2022 yılında plastik mamuller içinde ihracat fiyatına oranla en yüksek katma değer 3919 (Plastikten yapışkan levha, yaprak, şerit, lam vb.) ve 3922 (Plastikten yapışkan levha, yaprak, şerit, lam vb.) GTİP nolarda yer alan mamullerde yaratılmış olup yaratılan katma değer in ihracat fiyatına oranı sırası ile %69,2 ve %57,3 olarak gerçekleşmiştir.

Ancak bu mamullerin Türkiye'nin toplam plastik mamul ihracatı içindeki payları %2 gibi cüzdür. Diğer taraftan toplam plastik mamul ihracatı içinde %31 pay alan 3920 (Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamlar) ve %18 pay alan 3923 (Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül GTİP nolu ürünlerde birim ihracat fiyatına kıyasla yaratılan katma değer %39,8 ve %34,7 dir. Bu mamullerin toplam plastik mamul ithalatı içindeki paylarının da yüksek olduğu dikkate alındığında, Türkiye'nin katma değeri yüksek mamulleri ithal ederken katma değeri daha düşük mamulleri ihraç ettiği ortaya çıkmaktadır. Türkiye'nin katma değeri yüksek olan mamullerin ihracatına yoğunlaşması kaçınılmazdır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

GTİP NO	Katma Değer (\$/Kg)		Katma Değer/ İhracat Fiyatı (%)		Toplam İhracat İçindeki Payı (%)	Toplam İthalat İçindeki Payı (%)
	2021	2022	2021	2022		
3916	0,4	0,5	18,6	21,4	6	2
3917	0,7	1,0	29,2	35,5	10	9
3918	0,0	0,0	0,8	-2,1	1	2
3919	3,8	3,6	69,2	66,9	2	10
3920	1,0	1,2	37,6	39,8	26	31
3921	1,3	1,4	43,9	44,2	9	8
3922	2,3	2,5	57,3	58,6	2	1
3923	0,8	1,0	33,0	34,7	18	12
3924	1,3	1,5	42,5	45,7	8	1
3925	1,0	1,2	36,8	39,8	6	1
3926	1,4	1,4	45,2	44,0	11	24
Toplam	1,0	1,2	37,2	39,2	100	100

Tablo 10: Plastik Mamuller İhracatında Yaratılan Katma Değer

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2.4.6. DIŞ TİCARET DENGESİ

Türkiye plastik mamul dış ticaretinde daima fazla vermektedir. Plastik mamul sektöründe 2022 yılında 1 milyon 952 bin ton ve 3 milyar 957milyon dolar dış ticaret fazlası verilmiştir. Dış ticaret fazlası, 2021 yılına kıyasla miktar bazında %11 değer bazında %18 artmıştır.

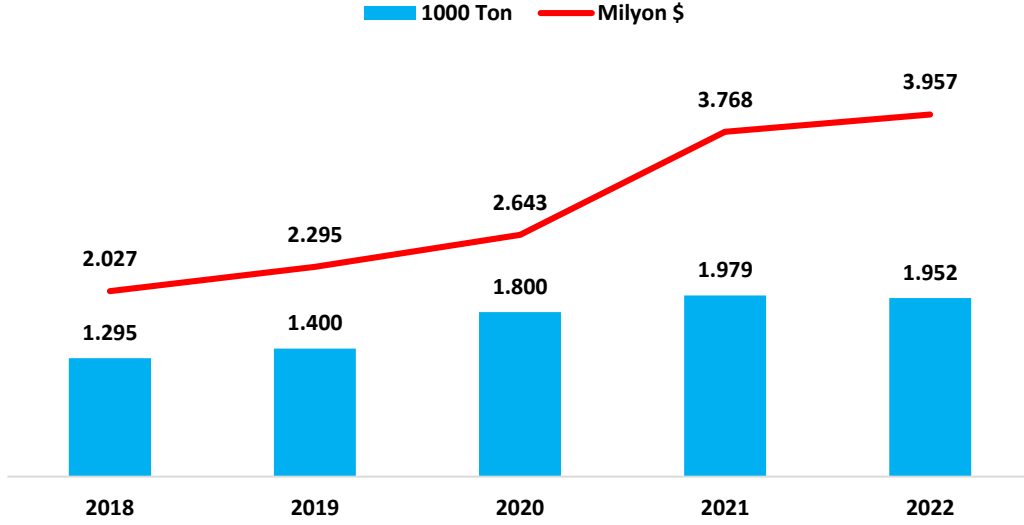
	2021	2022	Değişim 2022/2021
1000 Ton	1.979	1.952	11
Milyon \$	3.768	3.957	18

Tablo 11: Plastik Mamullerde Dış Ticaret Dengesi

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Plastik mamul sektöründe dış ticaret fazlası 2022 yılında değer bazında tarihi rekoruna ulaşmıştır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Grafik 10: Plastik Mamullerde Dış Ticaret Fazlası – Son 5 Yıl

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2.5. İÇ PAZAR TÜKETİMİ

Plastik mamul iç pazar talebi, 2022 yılında 2021 yılına kıyasla miktar bazında %2 değer bazında da %10 artarak 8,5 milyon ton ve 40,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

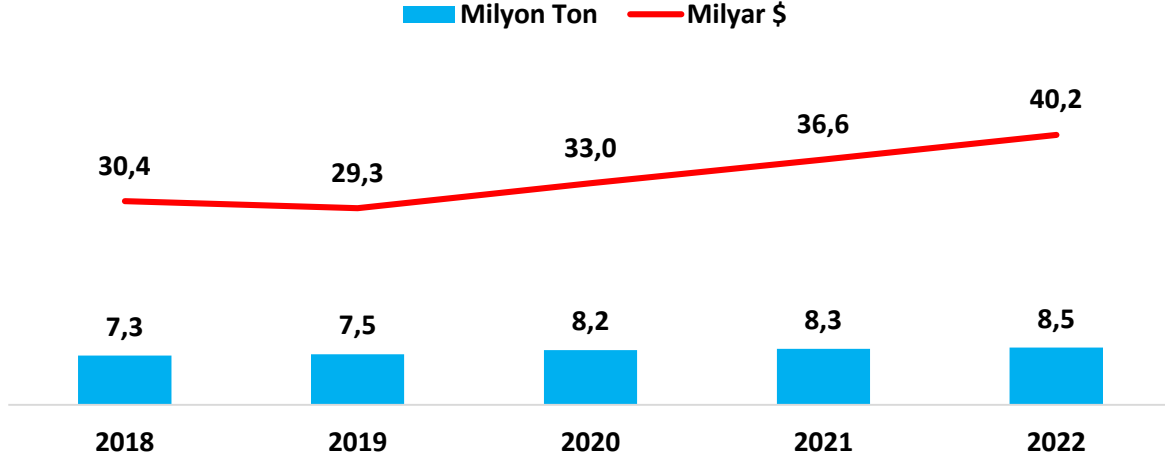
	2021	2022	CAGR (%) 2018-2022%	Değişim 2022/2021
Milyon Ton	8,3	8,5	4	2
Milyar \$	36,6	40,2	7	10

Tablo 12: Plastik Mamullerde İç Pazar Tüketimi

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2022 yılında plastik mamullerde yurtiçi tüketim miktar ve değer bazında tarihi zirvesine çıkmıştır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Grafik 11: Plastik Mamul İç Pazar Tüketimi - Son 5 Yıl

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2022 yılında gerçekleşen 8,5 milyon tonluk plastik mamul iç tüketimin yaklaşık 4,2 milyon tonu otomotiv, ambalaj, inşaat ve elektronik gibi ihracatçı sektörler kanalı ile yarı mamul ve mamul şeklinde dolaylı olarak ihraç edilmiştir. Kalan 4,3 milyon tonluk kısım ise doğrudan tüketici tarafından tüketilmiştir.

2.6. ARZ VE TALEP DENGESİ

Plastik mamul sektöründe **miktar bazında**, 2022 yılında ihracatın üretim içindeki payı %25'e inerken ithalatın yurtiçi tüketim içindeki payı da %8'de kalmıştır.

	2021	2022	CAGR (%) 2017-2021%	Değişim 2021/2020
Üretim	10.319	10.497	5	2
İthalat	660	708	6	7
İhracat	2.639	2.659	9	1
Yurtiçi Tüketim	8.339	8.546	4	2
Dış Ticaret Açığı / Fazlası	1.979	1.952	11	-1
İhracat / Üretim (%)	26	25		
İthalat / Yurtiçi Tüketim (%)	8	8		

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Tablo 13: Plastik Mamul Sektöründe Arz ve Talep Dengesi (1000 Ton)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Plastik mamul sektöründe **değer bazında**, 2022 yılında ihracatın üretim içindeki payı %18'de kalırken, ithalatın yurtiçi tüketim içindeki payı da %10'a çıkmıştır.

	2021	2022	CAGR (%) 2017-2021%	Değişim 2021/2020
Üretim	40.332	44.204	8	10
İthalat	3.373	3.877	9	15
İhracat	7.141	7.834	13	10
Yurtiçi Tüketim	36.564	40.247	7	10
Dış Ticaret Açığı / Fazlası	3.768	3.957	18	5
İhracat / Üretim (%)	18	18		
İthalat / Yurtiçi Tüketim (%)	9	10		

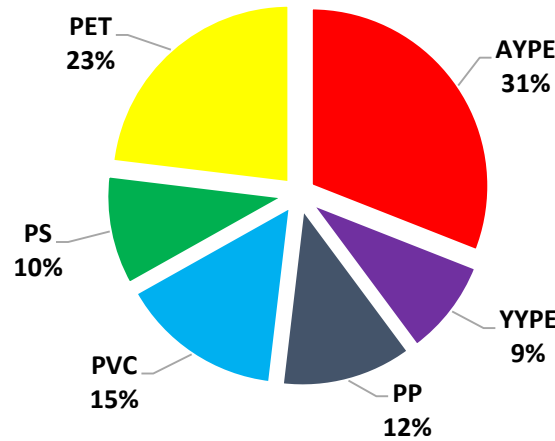
Tablo 14: Plastik Mamullerde Arz ve Talep Dengesi (Milyon \$)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

3. PLASTİK HAMMADDE SEKTÖRÜ

3.1. ÜRETİM

2022 yılında toplam plastik hammadde üretiminin 1 milyon 14 bin ton civarında gerçekleştiği tahmin edilmektedir. Türkiye'de söz konusu dönemde üretilen toplam plastik hammaddenin %31'ini AYPE, %9'unu YYPE, %15'ini PVC, %12'sini PP, %10'unu PS, %23'ünü de PET oluşturmuştur.

Grafik 12: Plastik Hammadde Üretimi (2022)

Kaynak: PETKİM ve diğer üreticiler

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

3.2. DIŞ TİCARET

3.2.1. İTHALAT

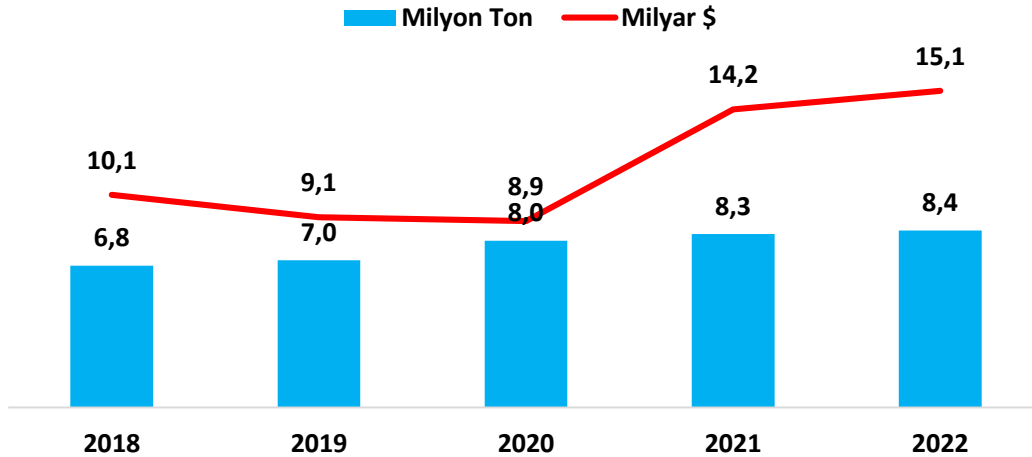
Plastik hammadde ithalatı 2022 yılında 2021 yılına kıyasla miktar bazında %2 ve değer bazında %6 artarak 8,4 milyon ton ve 15,1 milyar dolara çıkmıştır.

	2021	2022	CAGR (%) 2018-2022%	Değişim 2022/2021
Milyon Ton	8,3	8,4	6	2
Milyar \$	14,2	15,1	10	6

Tablo 15 : Plastik Hammadde İthalatı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Son 5 yıl içinde yılda ortalama: miktar bazında %2 değer bazında %6 artış gösteren plastik hammadde ithalatının 2022 yılında miktar ve değer bazında tarihi rekor düzeyine ulaştığı görülmektedir.

Grafik 13: Plastik Hammadde İthalatı Son 5 Yıl

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2022 yılında miktar ve değer bazında en yüksek ithalat polietilen ve polipropilen de gerçekleşmiştir. Bu iki hammadde de yapılan ithalat toplam plastik hammadde ithalatı içinden miktar bazında %58 değer bazında da %52 pay almıştır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

GTİP	Plastik Hammadde Tanımları	1000 Ton	Miktar- %	Milyon \$	Değer- %
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	2.273	27	3.587	23
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	2.405	31	3.737	29
3903	Stiren polimerleri (ilk şekillerde)	387	5	882	6
3904	Vinil klorür/halojenli diğer olefin polimerleri (ilk şekilde)	876	10	1.476	11
3905	Vinil asetat/diğer vinil esterlerinin polimerleri (ilk şekillerde)	51	1	182	1
3906	Akrilik polimerleri (ilk şekilde)	282	3	698	3
3907	Poliasetaller, diğer polieteterler, epoksit-alkid reçineler (ilk şek)	896	9	2.185	13
3908	Poliamidler (ilk şekilde)	139	2	513	3
3909	Amino grup reçineler, fenolik reçineler, poliüretanlar (ilk şekilde)	275	3	787	5
3910	Silikonlar (ilk şekillerde)	47	1	269	1
3911	Petrol reçineleri, politerpenler	56	1	187	1
3912	Selüloz ve kimyasal türevleri (ilk şekilde)	48	1	227	1
3913	Tabii polimerler, değiştirilmiş tabii polimerler, türevleri (ilk şek)	4	0	50	0
3914	Polimer esasi iyon değiştiriciler (ilk şekilde)	8	0	21	0
3915	Plastikten döküntü, kalıntı ve hurdalar	687	8	297	1
	Plastik Hammadde Toplam	8.432	100	15.099	100

Tablo 16: GTİP Bazında Plastik Hammadde İthalatı (2022)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

3.2.2. İHRACAT

Plastik hammadde ihracatı 2022 yılında 2021 yılına kıyasla miktar bazında %16 değer bazında da %30 artarak 1,99 milyon ton ve 3,74 milyar dolara çıkmıştır.

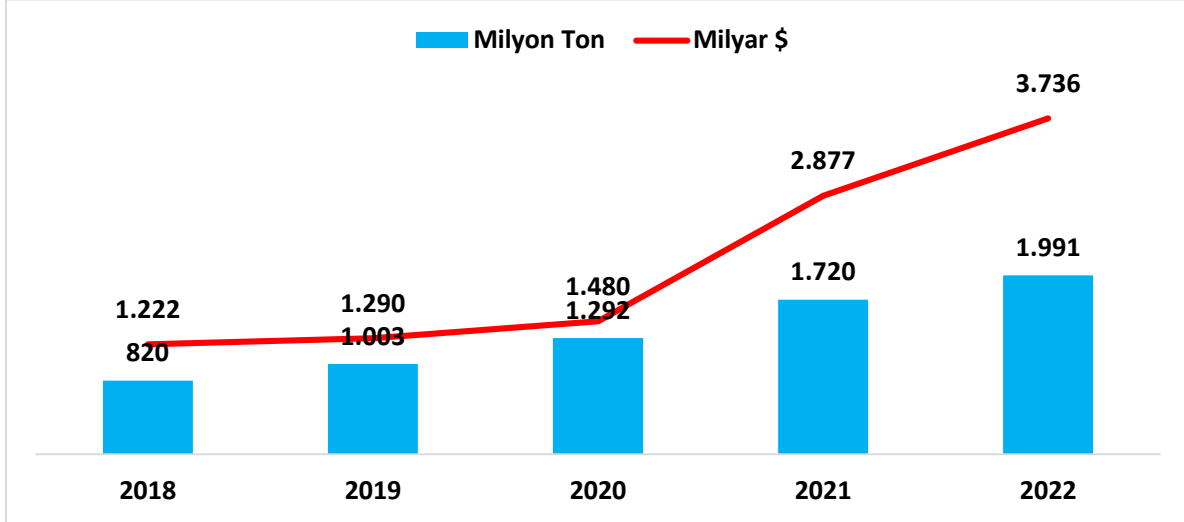
	2021	2022	CAGR (%) 2018-2022%	Değişim 2022/2021
1000 Ton	1.720	1.991	25	16
Milyon \$	2.877	3.736	32	30

Tablo 17: Plastik Hammadde İhracatı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Son 5 yılda, yılda ortalama: miktar bazında %25 değer bazında %32 artış gösteren plastik hammadde ihracatının 2022 yılında miktar ve değer bazında tarihinin en yüksek düzeyine çıktığı görülmektedir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Grafik 14: Plastik Hammadde İhracatı Son 5 Yıl

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2022 yılında plastik hammadde ihracatında miktar ve değer bazında en büyük ihracat 3907 GTİP gruplarında yer alan poliasetaller ve 3906 da yer alan akrilik polimerlerde gerçekleşmiştir. Bu GTİP no'larında yer alan plastik hammaddelerin toplam ihracattan aldığı pay miktar bazında %36 ve değer bazında %37 olarak gerçekleşmiştir.

GTİP	Plastik Hammadde Tanımları	1000 Ton	Miktar- %	Milyon \$	Değer- %
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	241	10	354	9
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	109	6	163	4
3903	Stiren polimerleri (ilk şekillerde)	189	11	399	11
3904	Vinil klorür/halojenli diğer olefin polimerleri (ilk şekilde)	93	2	146	4
3905	Vinil asetat/diğer vinil esterlerinin polimerleri (ilk şekillerde)	35	3	82	2
3906	Akrilik polimerleri (ilk şekilde)	319	18	510	14
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksit-alkid reçineler (ilk şekil)	689	36	1.371	37
3908	Poliamidler (ilk şekilde)	48	2	159	4
3909	Amino grup reçineler, fenolik reçineler, poliüretanlar (ilk şekilde)	171	8	331	9
3910	Silikonlar (ilk şekillerde)	9	0	45	1
3911	Petrol reçineleri, politerpenler	4	0	16	0
3912	Selüloz ve kimyasal türevleri (ilk şekilde)	64	3	134	4
3913	Tabii polimerler, değiştirilmiş tabii polimerler, türevleri (ilk şekil)	0	0	4	0
3914	Polimer esasi iyon değiştiriciler (ilk şekilde)	0	0	2	0
3915	Plastikten döküntü, kalıntı ve hurdalar	19	1	20	1

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Plastik Hammadde Toplam	1.991	100	3.736	100
--------------------------------	--------------	------------	--------------	------------

Tablo 18: GTİP Bazında Plastik Hammadde İhracatı (2022)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

3.2.3. ÜLKELER İTİBARIYLA İTHALAT VE İHRACAT

Türkiye, 100'ün üzerinde ülkeden plastik hammadde ithal ederken 100'e yakın ülkeye de plastik hammadde ihraç etmektedir.

2022 yılında toplam plastik hammadde ithalatının miktar bazında yaklaşık %68'i değer bazında da %71'i 10 ülkeden yapılmıştır. Bu dönemde toplam plastik hammadde ithalatında ilk 3 sırayı S. Arabistan, Çin ve G. Kore almış olup bu 3 ülkenin toplam plastik hammadde ithalatımızdan aldığı pay miktar bazında %37 değer bazında %38 olarak gerçekleşmiştir.

2022 yılında toplam plastik hammadde ihracatının miktar bazında %52'si değer bazında ise % 54'ü 10 ülkeye yapılmıştır. Bu dönemde toplam plastik hammadde ihracatında ilk 3 sırayı Rusya Federasyonu, İtalya ve Romanya almış olup bu 3 ülkenin toplam plastik hammadde ihracatımızdan aldığı pay miktar bazında %24 değer bazında %25 olarak gerçekleşmiştir.

ÜLKELER	İthalat				İhracat				
	Milyon \$	1.000 Ton	\$- %	Ton- %	ÜLKELER	Milyon \$	1.000 Ton	\$- %	Ton- %
S.Arabistan	2.499	1.696	16,6	20,1	Rusya Fed.	401	152	10,7	7,6
Çin	1.620	738	10,7	8,8	İtalya	312	173	8,3	8,7
G.Kore	1.560	704	10,3	8,3	Romanya	236	150	6,3	7,6
Almanya	1.257	489	8,3	5,8	Almanya	214	106	5,7	5,3
Belçika	883	437	5,8	5,2	İspanya	203	103	5,4	5,1
ABD	813	462	5,4	5,5	Mısır	151	86	4,0	4,3
Rusya Fed.	647	486	4,3	5,8	Bulgaristan	147	107	3,9	5,4
İspanya	511	279	3,4	3,3	İsrail	121	73	3,2	3,7
Hollanda	493	248	3,3	2,9	ABD	118	48	3,2	2,4
İtalya	487	195	3,2	2,3	İran	118	42	3,2	2,1
10 Ülke	10.770	5.734	71,3	68,0	10 Ülke	2.021	1.041	54,1	52,3

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Diğerleri	4.330	2.699	28,7	32,0	Diğerleri	1.715	951	45,9	47,7
TOPLAM	15.099	8.432	100,0	100,0	Toplam	3.736	1.991	100,0	100,0

Tablo 19: Ülkeler Bazında Plastik Hammadde İthalat ve İhracatı (2022)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

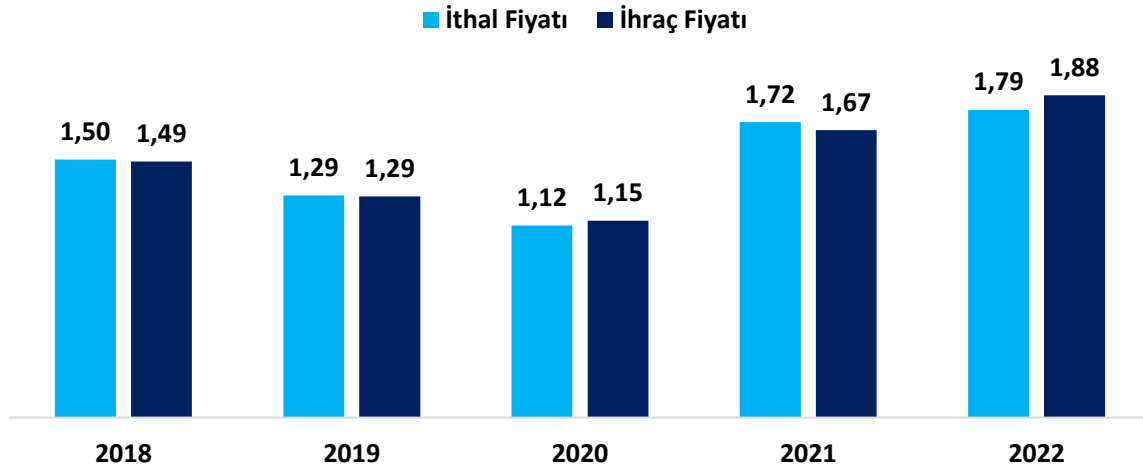
3.2.4. DIŞ TİCARET BİRİM FİYATLARI

2022 yılında plastik hammadde ortalama birim ithal fiyatı 1,79 \$/Kg ihraç fiyatları 1,88 \$/Kg civarında gerçekleşmiş ve 2021 yılına kıyasla ithalat fiyatı %4 ihracat fiyatı da %12 artış göstermiştir.

	2021	2022	Değişim 2022/2021
İthalat Fiyatı	1,72	1,79	4
İhracat Fiyatı	1,67	1,88	12

Tablo 20: Plastik Hammadde Ortalama Dış Ticaret Fiyatları (\$/Kg)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Grafik 15: Plastik Hammadde Ortalama Dış Ticaret Fiyatları

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

3.2.5. DIŞ TİCARET AÇIĞI

Türkiye, plastik hammadde dış ticaretinde sürekli açık veren bir ülkedir. 2022 yılında plastik hammadde dış ticaret açığı 6,4 milyon ton ve 11,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Dış ticaret açığının 2021 yılına kıyasla miktar bazında %2 değer bazında da %6 arttığı görülmektedir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

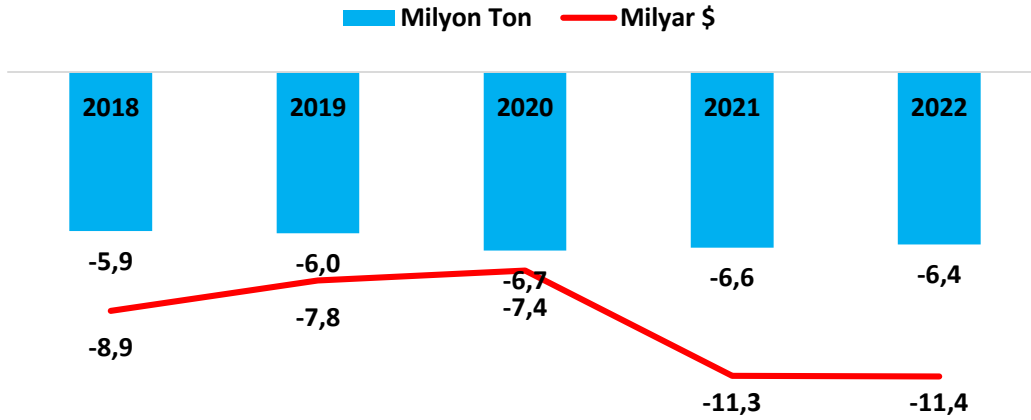
2021 yılı sonunda plastik hammadde dış ticaret açığının 2020 yılına kıyasla miktar bazında %5 değer bazında da %51 artması beklenmektedir.

	2020	2022	Değişim 2022/2021
Milyon Ton	-6,6	-6,4	2
Milyar \$	-11,3	-11,4	6

Tablo 21: Plastik Hammaddelerde Dış Ticaret Açığı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2022 yılında plastik hammadde dış ticaret açığı değer bazında tarihi rekor düzeyine çıkmıştır.

Grafik 16 : Plastik Hammaddelerde Dış Ticaret Açığı Son 5 Yıl

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

3.3. İÇ PAZAR TÜKETİMİ

Plastik hammadde iç pazar talebi, 2022 yılında 2021 yılına kıyasla miktar bazında %1 azalırken değer bazında da %1 artmış ve 7,46 milyon ton ve 13,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

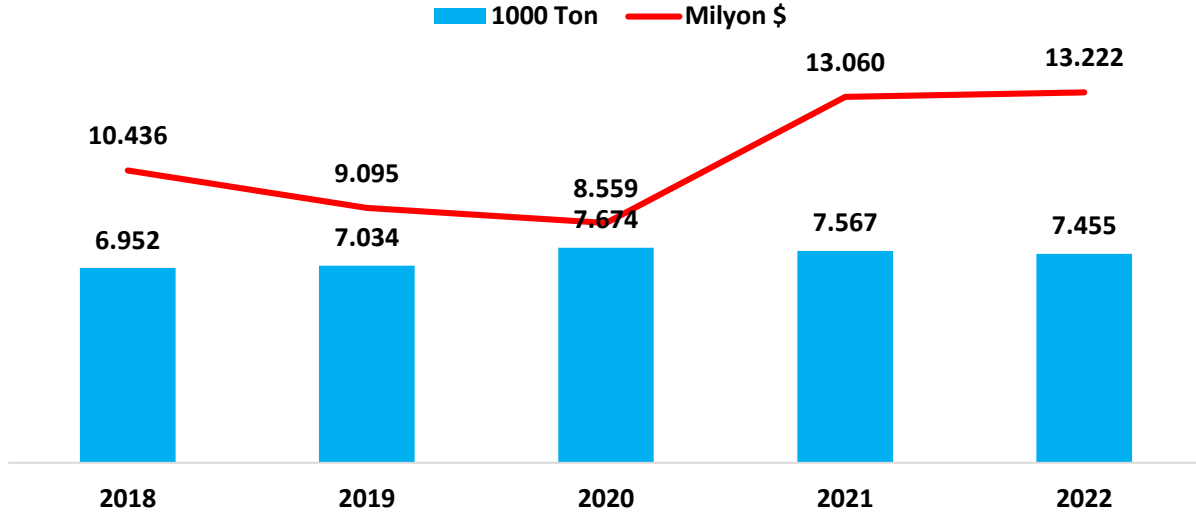
	2021	2022	CAGR (%) 2018-2022%	Değişim 2022/2021
1000 Ton	7.567	7.455	2	-1
Milyon \$	13.060	13.222	6	1

Tablo 22: Plastik Hammaddelerde İç Pazar Tüketimi

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

2022 yılında plastik hammadde iç pazar tüketiminin değer bazında tarihinin en yüksek düzeyine çıktığı görülmektedir.

Grafik 17: Plastik Hammadde İç Pazar Tüketimi Son 5 Yıl

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

3.4. ARZ VE TALEP DENGESİ

2022 yılında plastik hammadde arzının %89'u ithalatla karşılanmıştır.

	2021	2022	CAGR (%) 2018-2022%	Değişim 2022/2021
Üretim	1.014	1.014	0	0
İthalat	8.273	8.432	6	2
İhracat	1.720	1.991	25	16
Yurtiçi Tüketim	7.567	7.455	2	-1
Dış Ticaret Açığı / Fazlası	-6.553	-6.441	2	-2

Tablo 23: Plastik Hammaddelerde Arz ve Talep Dengesi (1000 Ton)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

3.5. 2023 BEKLENTİLERİ

2023 yılında dünya ekonomisinin zor ve değişimlere açık bir döneme girmesi beklenmektedir. 2023 yılında Türkiye ekonomisinde beklenen olası riskler; daha çok tüketime dayalı olsa da dünya

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

ortalamasına göre yüksek bir büyüme oranı, baz etkisiyle yılın ilk yarısında hızla gerileyecek olsa da seçim sonrasında aynı hızla yükselecek bir enflasyon oranı, üretimin ithalata bağımlı yapısı nedeniyle kur artışına karşılık düşürülemeyen bir cari denge ve eksi rezervler olarak tahmin edilmektedir.

Ekonomik konjunktürde görülen olumsuz gelişmeler nedeniyle uzun dönemli tahmin yapılması güç olmakla birlikte plastik sektörünün 2022 yılında %4-5 oranında büyüme olasılığı yüksektir.

4. SONUÇ

Dünya ve Türkiye ekonomisindeki olumsuz gelişmeler, plastik sektöründe yerinde sayan hatta gerileyen satış fiyatları ile rekabet etmeyi zorlaştırmakta ve kar marjlarını daraltmaktadır.

Sektörün en önemli sorunlarından biri yeterli katma değer sağlayamamasıdır. Üretim ve ihracatta daha yüksek katma değer sağlamanın başlıca 2 yolu vardır. Bunlar; katma değeri yüksek inovatif ürünler imal etmek ve / veya kaliteden ödün vermeden maliyetleri düşürerek kâr marjını arttırmaktır. Sektörün kaliteden ödün vermeden küresel pazarlarda rekabetçi üretim ve ihracat olanaklarını arttırması için Avrupa standartlarında ve çevreye uyumlu üretim yapması kaçınılmazdır.

Önemli olan Türkiye’de katma değeri yüksek hammaddeleri üretmektir. Sektörün yurtiçinden ihtiyacını karşılayamadığı polipropilen ve polietilen gibi harç-ı alem hammaddeleri ithal ederken ödediği vergiler rekabeti olumsuz etkilemektedir. Bu olumsuzlukları ortadan kaldırdığımızda plastik sektörünün Türkiye ekonomisine sağladığı katma değeri daha da artıracığı bilinmektedir.

Sektörün diğer önemli bir sorunu da hammadde ihtiyacının sadece %15’ini yerli üretimle karşılanmasına rağmen, yerli üretimin korunması amacıyla, daha ekonomik fiyatlarla hammadde temin olanaklarından, ithalata vergiler konularak mahrum edilmesidir. Bu durum, yerli hammadde üreticisinin korunması adına sektörün küresel piyasalarda rekabetçi ihracat olanaklarını azaltmaktadır. Yerli üretici, hammadde ithalatına vergiler konulması yerine, üretim ve yatırım maliyetlerini azaltacak teşvikler uygulanarak korunmalıdır. Plastik hammadde üretimi ihtiyacı karşılamıyorsa, ithalatın önündeki engeller kaldırılmalıdır.

Türkiye’de plastik hammadde fiyatları hızla artmaktadır. Bu durum plastik mamul sektöründe rekabetçi üretimi ve ihracatı engelleyen önemli bir sorundur. Plastik hammadde üzerinde uygulanan ithalat ve gözetim vergilerinin ve kaldırılması ve yerli plastik hammadde üreticilerin satışlarında ihracat yerine yerli üreticiye öncelik vermeleri sorunun kısa dönemli çözümü için elzem olarak görülmektedir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

PAGEV, hammadde fiyatlarındaki astronomik fiyat artışları konusunda hem halka hem de ekonomi yönetimine çözümler sunmaktadır. Öncelikle yerli petrokimya şirketi zaten kıt olan hammaddeyi ihraç etmek yerine iç piyasaya satmalı ve ithal hammaddeye uygulanan ekstra vergiler geçici olarak askıya alınmalıdır.

Referans fiyat, gözetim, anti dumping, ithal hammaddeler üzerindeki ek mali sorumluluk gibi vergilerin geçici olarak askıya alınması kısmi bir rahatlama getirecektir.

Sanayicilerin şu anda en büyük sorunu finansmana erişimdir. Son 15-20 yıldır ilk defa bu dönemde ödeme çeklerini erteleyenlerde, ödemelerini vadesinde yapamayanlarda ciddi artışlar yaşanmaktadır. Bu çok ciddi bir alarmdır.

Şirketlerin içinde bulunduğu finansman darboğazı, piyasadaki tahsilat krizini büyötmektedir. Ödemelerini vadesinde yapamayan ve çeklerini erteleyen firma sayısı her geçen gün artmaktadır. Reel sektör temsilcileri, piyasadaki nakit sıkıntısının daha da artacağını tahmin etmektedir.

Firmaları en çok korkutan şey, tahsilat krizinin büyüyor olması ve iflasların başlamasıdır. Ticari krediye erişimin azalması nedeniyle piyasa borcunu dönüştüremeyen birçok şirket tasfiye, tabela değiştirme veya konkordato seçeneklerini kullanmaya başlamıştır.

Firmalar için tek çıkış yol ön ödemeli ihracatla finansman oluşturmaktır. Bir diğer çözüm önerisi ise KOBİ'lere ödemelerin başta perakende zincirleri olmak üzere büyük ölçekli şirketler tarafından vade sınırlamaları ile yapılmasıdır. Şirketlerin finansmana erişiminde aksaklık yaratan en önemli ayak ticari kredilerdir. Türkiye'de ortalama bir işletmenin ticari faaliyetlerinin çoğunu ticari kredilerle geri döndürdüğü bilinen bir gerçektir. Buna dayanarak, ticari kredi büyümesinin enflasyonun altında olması, tıkanıklığı en iyi tanımlayan verilerden biridir.

Vadesinde borcunu ödeyemeyen işletme sayısında artış yaşanmaktadır. Tüm bu sorunların çözümü için Kredi Garanti Fonu desteğinin 250-300 milyar liraya çıkarılması gerekmektedir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

PAGEV

Türkiye Plastik Sektör İzleme Raporu 2022

**BİLİNÇLİ BİR TOPLUM
AYDINLIK BİR GELECEK
GÜZEL BİR ÜLKE VE
DAHA YAŞANILABİLİR
BİR DÜNYA İÇİN
AMBALAJ ATIKLARINI
KAYNAĞINDA
DOĞRU AYRIŞTIRARAK
GERİ DÖNÜŞÜME SEN DE
DESTEK OL**

PAGÇEV, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından
Ambalaj Atıklarının Yönetilmesinde Kurulmuştur.

PAGÇEV

PLASTİK SEKTÖRÜNÜN BİRLEŞTİRİCİ GÜCÜ

PAGEV'in üye olduğu uluslararası kuruluşlar

